

Grønlands julemærke 1975

af Poul Madsen

Grønlands første julemærke, der blev udgivet sidste år, blev en helt overvældende salgssucces – 1. oplag på 30.000 ark blev revet væk på en uge, og 2. oplag ligeledes på 30.000 ark blev også hurtigt udsolgt.

Denne enorme interesse var ved at „tage pippet“ fra Den grønlandske Julemærkekomité.

Kunne successen gentages i 1975, og kunne vi holde den fine standard, kunstneren Jens Rosing havde lagt i hånden på os med sit smukke julemærke 1974, og hvor mange ark skulle komiteen lade trykke?

Julemærkekomiteen udsendte i februar 1975 gennem den grønlandske presse en opfordring til grønlandske kunstnere om at indsende forslag til julemærket 1975.

Ved fristens udløb den 15. april 1975 var der indkommet 22 forslag, hvoraf en del var af høj kunstnerisk og teknisk standard.

Julemærket 1975 er tegnet af den grønlandske kunstner Lauritz Jessen – der som motiv har valgt „to grønlandske børn, der ser op mod julestjernen“.

Motivet står meget smukt i farverne blå, rød, gul, sort og guld. Julemærket er kunstnerisk og teknisk helt på højde med det første julemærke – kort sagt, et rigtigt grønlandsk julemærke, hvor kunstneren har ramt pletskud med sit ægte grønlandske julemotiv.

Lauritz Jessen har på julemærket skrevet følgende tekst på grønlandsk og dansk: „Om morgenen juleaftensdag går børnene ud med deres hjemmelavede lygter for at ønske glædelig jul.“

Lauritz Jessen er født og opvokset i Napassok ved Sukkertoppen, hvor han sommeren 1932 var en rask dreng, der havde sine drømme om at blive fanger som sin far, Andreas Jessen.

I august måned blev han syg af polio og svævede mellem liv og død i to måneder. Da han endelig ved juletid kom over sin sygdom, var han totalt lammet.

Til trods for, at han knap kunne holde på en blyant, begyndte han at tegne i 1933 bare for at slå tiden ihjel. Lauritz Jessen havde hørt, at stedets gamle udstedsbestyrer Gerth Lyberth malede (ham med de berømte træskulpturer), men dog aldrig set ham male.

Maleren og digteren Pavia Petersen havde hørt om den syge drengs interesser og besøgte ham. De snakkede sammen. Lauritz Jessen fik bedre farver og gode råd. Gennem venner havde Gitz Johansen hørt om ham, og han fik Grønlands Styrelse til at sende Lauritz en malerkasse med oliefarver. Gitz Johansen gav ham samtidig et råd, som Lauritz fulgte siden: Kopier aldrig europæiske værker eller malemåder, men prøv at udvikle din egen opfattelse af motivet.

Han lærte at male og besejrede polioen.

Med årene har Lauritz Jessen udviklet sit kunstneriske arbejdsfelt, som spænder over: Oliemalerier, akvareller, kultegning, pastel, tandudskæring, fedtstens- og træarbejder samt bronceportrætter til mindestene i Grønland.

Lauritz Jensen har haft flere separatudstillinger i Grønland og i Danmark. Siden 1959 har han boet i Danmark, og Lauritz er altid glad for et besøg, adressen er: Lauritz Jessen, Torpedammen 100, 2550 Hvidovre.

Julemærket 1975 er trykt i 80.000 ark mod 60.000 ark i 1974. Det er komiteens håb, at salgssuccessen fra sidste år og ikke mindst den overvældende interesse fra udlandet vil gentage sig.

Det kan oplyses, at der af julemærket 1974's overskud er uddelt kr. 242.000,00 til støtte for ungdomsarbejde af kulturel

og fritidsmæssig art blandt grønlandske unge i Grønland og Danmark. Støtten er givet på områder, hvor det offentlige ikke har haft mulighed for at støtte. Støtten er fortrinsvis blevet givet som supplement til midler, der lokalt er skaffet til veje ved indsats fra modtagerens side. „Hjælp til selvhjælp“ er den grønlandske julemærkekomite's helt klare linie, når der skal bevilges penge til et ansøgt formål.

Desuden er der indsat kr. 200.000,00 til oprettelse af „Den grønlandske Julemærkefond“, og der vil fremdeles hvert år indgå kr. 200.000,00 til fonden, således at fonden ad åre kan være medvirkende til at løse en stor national ungdomsopgave i Grønland, f. eks. en kommende idrætshøjskole.

Julemærket er til salg på de grønlandske postindleveringssteder og i hele ark fra Grønlands Postvæsens kontorer i København og Ålborg.

Mærket koster 20 øre pr. stk. – kr. 10,00 pr. ark. Betaling med oplysning om det ønskede antal ark kan fremsendes pr. check, ved girering/indbetaling pr. postanvisning til Grønlands postvæsens frimærkesalg, postboks 100, Strandgade, 1004 København K.

Julemærket kan endvidere købes i Grønlænderhusene i Odense, Århus, Ålborg, Herning, Holstebro, Esbjerg og Ikast, Grønlændernes Hus i København og Grønlænderhjemmet i Hellerup.